

ADALET UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Adalet uzman yardımcılığı ve Adalet uzmanlığına atanacaklarda aranacak nitelikleri, giriş sınavı, tez ve yeterlik sınavlarının şekli ve uygulamasını, sınav kurullarının oluşumunu, Adalet uzman ve uzman yardımcılarının çalışma usul ve esasları ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- b) Bakan: Adalet Bakanını,
- c) **(Değişik:RG-5/1/2019-30646)** Bakan Yardımcısı: Bakan tarafından belirlenen ilgili Bakan Yardımcısını,
- ç) Genel Müdürlük: Personel Genel Müdürlüğünü,
- d) Uzman Yardımcısı: Adalet uzman yardımcısını,
- e) Uzman: Adalet uzmanını,
- f) Giriş Sınavı: Adalet uzman yardımcılığı için yapılan yazılı ve sözlü sınavı veya yalnızca sözlü sınavı,
- g) Kurul: Adalet uzman yardımcılığı giriş sınav kurulunu,
- ğ) Tez: Adalet uzman yardımcılarının hazırlayacakları uzmanlık tezlerini,
- h) Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu: Uzmanlık tez konularını ve tez danışmanlarını belirleyen, tezleri değerlendiren ve yeterlik sınavını yapan kurulu,
- ı) Yeterlik Sınavı: Adalet uzmanlığı yeterlik sınavını,
- i) Merkezi Sınav: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan Kamu Personel Seçme Sınavını,
- j) Hizmet süresi: Aylıksız izinli olarak geçen süreler ile toplamı üç ayı geçen hastalık ve refakat izinleri hariç olmak üzere Adalet Bakanlığında fiilen çalışılan süreyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uzman Yardımcılığına Giriş

Uzman yardımcılığı giriş sınavı

MADDE 4 – (1) Uzman yardımcıları mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur.

(2) **(Değişik:RG-5/1/2019-30646)** Yazılı giriş sınavı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına veya yükseköğretim kurumlarından birine yaptırılır.

Giriş sınavı duyurusu

MADDE 5 – (1) Başvuru ve sınav yeri, tarihi, şekli, sınav konuları, öğrenim dalları, giriş sınavına katılacaklarda aranacak merkezi sınav puan türleri ve taban puanları, sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı, diğer genel ve özel şartlar ile istenecek belgeler başvuru tarihinin bitiminden en az otuz gün önce Resmî Gazete’de, Türkiye genelinde yayımlanan tirajı en yüksek ilk beş gazetenin en az birinde veya Bakanlığın resmî internet sayfasında ilân edilir.

Giriş sınavına katılma şartları

MADDE 6 – (1) Giriş sınavına katılabilmek için;

- a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen şartları taşımak,
- b) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden veya Bakanlığın ihtiyacına göre giriş sınavı ilânında belirtilecek en az dört yıllık

lisans eğitimi veren fakülte ve yüksek okullardan ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak,

c) **(Değişik: RG-23/11/2013-28830)** Giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak,

ç) Giriş sınavının son başvuru tarihi itibarıyla, geçerliliği bulunan merkezi sınavdan başvuru ilânında belirtilen asgari puanı almış olmak,

d) Teknik bilgi ve özel uzmanlık gerektiren kadrolar için sınav ilânında belirtilen diğer özel şartları taşımak,

şartları aranır.

Başvuruda istenen belgeler

MADDE 7 – (1) Giriş sınavına katılmak isteyen adaylardan;

a) Başvuru Formu,

b) Merkezi sınav sonuç belgesinin aslı, fotokopisi veya bilgisayar çıktısı,

c) Diploma veya mezuniyet belgesi aslı veya Bakanlıkça onaylı sureti ya da yabancı üniversitelerden mezun olunması hâlinde Yükseköğretim Kurulu onaylı denklik belgesinin aslı veya Bakanlıkça onaylı sureti,

ç) 1 adet fotoğraf

istenir.

(2) Başvuru koşullarını taşımadığı ve istenen belgelerde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılır. Bunların atamaları yapılmış olsa dahi iptal edilir.

Giriş sınavına kabul ve başvuru şekli

MADDE 8 – (1) Yazılı giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü giriş sınavı yapılması hâlinde ise sınav ilânında belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz.

(2) Sınav başvuruları, elektronik ortamda kabul edilir. Gerek görülmesi hâlinde elden veya posta ile başvuru yöntemi de kullanılabilir.

Giriş sınavı

MADDE 9 – (1) Yazılı sınav; Anayasa hukuku, idare hukuku, borçlar hukuku (genel hükümler), medenî hukuk (genel hükümler), ceza hukuku (genel hükümler), vergi hukuku, iktisat ve maliye konularından oluşur. Ancak atama yapılacak kadronun teknik bilgi veya uzmanlık gerektirmesi hâlinde sınav konuları buna göre belirlenir.

(2) Yazılı giriş sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır.

(3) Sözlü giriş sınavı, adayların;

a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,

ç) Öz güveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

d) Genel yetenek ve genel kültürü,

e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden yapılacak değerlendirme ile gerçekleştirilir. Adaylar, Kurul tarafından ayrı ayrı puan verilmek suretiyle (a) bendi için elli puan, (b) ila (e) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir.

(4) Sözlü giriş sınavında başarılı sayılabilmek için Başkan ve üyelerin yüz tam puan üzerinden verdikleri notların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Sözlü giriş sınav sonucu en yüksek puan alandan başlamak üzere sıraya konularak başarı listesi hazırlanır ve bu liste Kurul tarafından imzalanarak Genel Müdürlüğe teslim edilir.

Giriş sınavı kurulu

MADDE 10 – (1) Giriş Sınavı Kurulu, **(Değişik ibare:RG-5/1/2019-30646)** ilgili Bakan Yardımcısı başkanlığında başkan tarafından belirlenecek üç birim amiri ve Personel Genel Müdüründen oluşur. Atama yapılacak kadronun teknik bilgi ve uzmanlık gerektirmesi hâlinde, sınav kuruluna konusunda uzman ilave iki üye görevlendirilebilir.

Nihai başarı listesi ve sınav sonuçlarının duyurulması

MADDE 11 – (1) Yazılı sınav yapılması halinde, sınava girenlerin nihai başarı sıralaması yazılı ve sözlü sınavlarda alınan puanların aritmetik ortalamasına göre yapılır. Yalnızca sözlü sınav yapılması durumunda nihai başarı sıralaması adayın merkezi sınav puanı ile sözlü sınavda aldığı puanın aritmetik ortalamasına göre yapılır.

(2) Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir. Yapılan sınavlarda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere Kurul tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

İtiraz hakkı

MADDE 12 – (1) Sınav sonuçlarının yayımlanmasından itibaren yedi işgünü içinde Genel Müdürlüğe verilen imzalı, açık yazışma adresi, telefon numarası ve e-posta adresi belirtilmiş dilekçe ile itiraz edilebilir. Bu şartları taşımayan veya itiraz süresi içinde verilmemiş dilekçeler dikkate alınmaz. İtirazlar, itiraz süresinin dolmasından itibaren yedi işgünü içerisinde topluca Giriş Sınavı Kurulunca değerlendirilir. İtiraz sonuçları, itiraz edenlere dilekçelerinde belirttikleri iletişim bilgileri yoluyla bildirilir. İtirazların değerlendirilmesi üzerine verilen kararlar kesindir.

Uzman yardımcılığına atanma

MADDE 13 – (1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen şartları taşıyan, giriş sınavında başarılı olup atanmaya hak kazananlar, uzman yardımcısı olarak atanır.

(2) Ataması yapılanlardan geçerli mazereti olmaksızın süresi içerisinde görevine başlamayanların veya atanma hakkından vazgeçenlerin ataması iptal edilir.

(3) Yedek kazananlar ise; yeniden yapılacak ilk sınavın ilân tarihine kadar ilân edilen kadroların, asil olarak kazananların çeşitli sebeplerle atanamaması, atamalarının iptal edilmesi, memuriyetten çekilmesi ve benzeri nedenlerle boşalması halinde, sadece boşalan kadro sayısı kadar aynı sınav sonucu oluşan nihaî başarı listesindeki sıraya göre atanırlar. Bu şekilde atananlardan arta kalanlar, bir hak iddiasında bulunamazlar.

Uzman yardımcılarının eğitimi ve yetiştirilmeleri

MADDE 14 – (1) Uzman yardımcıları, Eğitim Dairesi Başkanlığınca hazırlanacak programa göre, uzmanlığın gerektirdiği bilgi, beceri ve etik değerleri ile temsil kabiliyeti kazanmak üzere eğitime tâbi tutulurlar. Bu kapsamda, yurtiçinde ve yurtdışında; kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, diğer resmî ve özel eğitim-danışmanlık kuruluşları tarafından düzenlenecek kurs, seminer, staj ve konferans gibi eğitim çalışmalarına katılabilir.

(2) Uzman yardımcılarının, yabancı dillerinin geliştirilmesi amacıyla Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından bir program dâhilinde yabancı dil eğitimi almaları sağlanır.

(3) Uzman yardımcıları, gerektiğinde Genel Müdürlük tarafından hazırlanacak bir program çerçevesinde, uygun görülen Bakanlık birimlerinde birer aylık rotasyona tâbi tutulabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzmanlık Tezi

Tez çalışmalarına başlama

MADDE 15 – (1) Uzman yardımcıları göreve başladıkları tarihten itibaren iki yıllık hizmet süresini tamamlayınca, tez hazırlama, inceleme ve araştırma faaliyetlerine başlarlar.

Tez ve yeterlik sınav kurulu

MADDE 16 – (1) **(Değişik ibare:RG-5/1/2019-30646)** Personel Genel Müdürünün başkanlığında, Başkan tarafından tespit edilecek bir akademisyen üye ile Genel Müdür Yardımcıları veya Daire Başkanlarından üç üye olmak üzere toplam beş kişilik Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu oluşturulur.

Tez konusu ve danışmanının belirlenmesi

MADDE 17 – (1) Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu, tez konularının Bakanlığın ihtiyaçlarına göre belirlenebilmesi amacıyla tez konuları listesi oluşturur ve birimlerin faaliyet alanı dikkate alınarak öncelikli olarak incelenmesini uygun bulduğu tez konularını birimlere duyurur.

(2) Uzman yardımcısı, iki yıllık hizmet süresi sonunda birimlere gönderilen tez listesi içerisinde çalışma alanıyla ilgili üç adet tez konusu seçer. Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu bu konular arasından birini seçerek on beş gün içerisinde uzman yardımcısına tebliğ eder.

(3) Tez ve Yeterlik Sınav Kurulunca tez konusu kesinleşen uzman yardımcısına bir tez danışmanı belirlenir. Tez danışmanı, uzmanlar ile Bakanlık teşkilatı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlardan lisansüstü programlarda akademik çalışma yapmış, konusunda uzman kamu görevlileri arasından belirlenir. Gerektiğinde yüksek öğretim kurumlarında görevli öğretim üyelerinden de danışman atanabilir.

(4) Uzman yardımcılarını tezlerini danışmanları rehberliğinde hazırlarlar. Tezin hazırlanmasında, konunun başka bir kurum ve kuruluşta uzmanlık, yüksek lisans, doktora tezi veya başka bir ad altında içerik ve sonuçları açısından aynı şekilde incelenip savunulmamış olması esastır. Uzman yardımcısının hazırlayacağı tezin kendi görüş ve değerlendirmeleri ile önerilerini içermesi ve bilimsel çalışma etiğine uygun olması gerekir.

Tez hazırlama süresi ve tezin teslimi

MADDE 18 – (1) Uzman yardımcılarını tez konuları ve danışmanlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren en geç iki ay içerisinde bir tez önerisi hazırlarlar. Tez danışmanları, tez önerilerini görüşleriyle birlikte on gün içerisinde Genel Müdürlüğe gönderirler. Genel Müdürlük tez önerilerini, danışmanın görüşü ile birlikte Tez ve Yeterlik Sınav Kurulunun onayına sunar. Uygun bulunması halinde bu durum Uzman yardımcısına tebliğ edilir. Tez önerisinde; tez konusu olan çalışmanın amacı, önemi, yöntemi, bilgi toplama araçları, muhtemel kaynakçası, çalışma planı ve varsa ekleri hakkında bilgiler verilir.

(2) Uzman yardımcısı, tez konusunun kesinleştiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde, hazırladığı tezini ilgili birim amirinin aracılığıyla Genel Müdürlüğe teslim etmek zorundadır.

Tez değerlendirme

MADDE 19 – (1) Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu, tezleri bir ay içerisinde değerlendirir ve tezlerin yeterli veya yetersiz olduğuna karar verir. Sınav kurulu kararlarını oy çokluğu ile alır. Oylar yeterli veya yetersiz şeklinde kullanılır.

Tez düzeltme

MADDE 20 – (1) Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.

Tez savunması

MADDE 21 – (1) Tezi yeterli görülen uzman yardımcısı, sonucun ilânından itibaren iki ay içerisinde tez savunmasına alınır. Tez savunması aşamasında Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu, uzman yardımcısının hazırlamış olduğu tezin sözlü savunmasını değerlendirir.

(2) Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu üyeleri oylarını başarılı veya başarısız şeklinde kullanır ve karar oy çokluğuyla alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yeterlik Sınavı ve Uzmanlığa Atanma

Yeterlik sınavı

MADDE 22 – (1) Yeterlik sınavına girebilmek için uzman yardımcısı olarak adaylıkta geçen süreler dâhil en az üç yıl Bakanlıkta görev yapmış olmak ve hazırladığı tezin kabul edilmesi şarttır.

(2) Yeterlik **(Değişik ibare:RG-10/10/2025-33043)** sınavına girmeye hak kazananların sınavı en geç altı ay içinde, Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu tarafından uygun görülen yer ve tarihte yazılı veya sözlü olarak yapılır.

(3) Yeterlik sınavı Bakanlığın görev alanına giren ve sınavdan en az bir ay önce ilân edilen konulardan yapılır. Yeterlik sınavında başarılı olabilmek için; yazılı sınav yapılması halinde sınavda yüz tam puan üzerinden en az yetmiş puan alınması, sözlü sınav yapılması halinde ise Tez ve Yeterlik Sınav Kurulu üyelerince yüz puan üzerinden verilen puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş puan olması şarttır.

(4) Yeterlik sınavında başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir.

Yabancı dil

MADDE 23 – (1) Tez savunması ve yeterlik aşamasında başarılı olan uzman yardımcısı, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az (C) düzeyinde puan ya da uluslararası geçerliliği olan yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavlarından buna denk puan aldığına dair geçerlilik süresi dolmamış belgeyi, yeterlik sınav sonucunun ilânından itibaren en geç iki yıl içerisinde ibraz etmesi şartıyla yabancı dil aşamasında başarılı olmuş sayılır.

Uzmanlığa atanma

MADDE 24 – (1) Uzman olarak atanabilmek için;

- a) Uzman yardımcısı olarak fiilen en az üç yıl çalışmak,
 - b) Tezi kabul edilmiş olmak,
 - c) Yeterlik sınavında başarılı olmak,
- gerekir.

(2) Bu şartları yerine getiren uzman yardımcısı, 23 üncü maddede belirtilen belgeyi ibraz ettiği tarih itibarıyla, durumuna uygun uzman kadrosuna atanır.

Başarısızlık hali ve başka kadroya nakil

MADDE 25 – (1) Uzman yardımcısı;

- a) Geçerli bir mazereti olmaksızın süresi içerisinde, tez konusunu bildirmeyen veya tezini teslim etmeyen,
 - b) Tez Değerlendirme, Tez Savunması ve Yeterlik aşamalarında ikinci hakkında da başarılı olamayan,
 - c) 23 üncü maddede belirtilen belgeyi süresi içerisinde ibraz edemeyen, yeterlik sınavında başarısız olmuş sayılır.
- (2) Başarısız olan uzman yardımcısı uzman kadrosuna atanamaz. Bakanlıkta durumuna uygun memur kadrosuna atanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluk

Görev ve yetkiler

MADDE 26 – (1) Uzmanlar ve uzman yardımcıları,

- a) Bakanlık faaliyetlerinin etkin, düzenli, ekonomik ve süratli şekilde yürütülebilmesi için; gerekli inceleme ve araştırmalarda bulunmak, bilgi, belge ve dokümanları sağlamak ve Bakanlıkça yürütülen çalışmaların gerektirdiği uzmanlık hizmetlerini yapmak,
 - b) Yurtiçi, yurtdışı ve uluslararası kurum ve kuruluşlar nezdinde yapılacak toplantı ve çalışmalara katılmak,
 - c) İnceleme ve araştırmaları sonucunda tespit ettiği eksikliklerin giderilmesi konusunda bağlı olduğu birime önerilerde bulunmak, belirlenen görüş doğrultusunda gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak,
 - ç) Görev yaptığı birim amiri tarafından yapılan iş bölümüne göre kendisine verilen işleri yerine getirmek,
 - d) Bakanlığın görev alanına ilişkin verilen diğer görevleri yerine getirmek, ile görevli ve yetkilidirler.
- (2) Uzmanlar çalıştıkları birimde görevli uzman yardımcılarının Bakanlık işlerine uyumunda yardımcı olurlar.

Sorumluluk

MADDE 27 – (1) Uzmanlar ve uzman yardımcıları, verilen görevlerin mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirilmesinden dolayı, amirlerine ve Bakanlığa karşı sorumludur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yurtdışında eğitim

MADDE 28 – (1) Uzman ve uzman yardımcıları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 21/1/1974 tarihli ve 7/7756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yetiştirilmek Amacıyla

Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yurt dışına gönderilebilirler.

Uzmanlığa yeniden atanma

MADDE 29 – (1) Uzman sıfatını kazandıktan sonra çeşitli sebeplerle görevinden ayrılanlar, talepleri halinde uzman kadrosuna yeniden atanabilirler.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	4/7/2012	28343
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	23/11/2013	28830
2.	5/1/2019	30646
3.	10/10/2025	33043